

„FÉLJÉTEK AZ ISTENT, ÉS NÉKI ADJATOK DICSŐSÉGET!” (Jel. 14:7.) SOLI DEO GLORIA!

RADOSTYÁNI SION

A RADOSTYÁNI EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA * XVII. ÉVFOLYAM 4. SZÁM * 2009. DECEMBER * SZERKESZTI: VÁRADY ZSOLT

A TARTALOMBÓL: Adventi levél az Olvasóhoz * Az életre szóló találkozás * Az én kedves kis falumban * A hegyen jártam, Silóami szent csoda * Műemléki előadás * Vendégség Gömörországban * Mit tettek ezzel a szép országgal? * Krónikánk – Hírek – Hirdetések *

**ÁLDOTT, BÉKÉS KARÁCSONYT
KÍVÁNUNK KEDVES OLVASÓINKNAK!**

**„ÁLDOTT ÓRA, BOLDOG ÓRA, NAGY HITÜNKNEK MEGHOZÓJA,
AJKUNK ZENGŐ HÁLASZÓRA NYÍLIK, ÉDES JÉZUSUNK.”**

Gerhardt Pál (1607-1670.) éneke

Levél az Olvasóhoz – avagy gondolatok advent idején

A rádióban hallgattam Csiha Kálmán püspök úr beszédét. Arról beszélt, hogy a nemzet halála a lélek halálával kezdődik. Először elengedjük Isten kezét. Isten kezének elvesztése jelenti a hitünk elvesztését. Azután elengedjük egymás kezét, ami az összetartozás érzésének, mondjuk így, a hazaszeretnek, nemzeti öntudatunknak, elhagyását jelenti. Így gyökértelenné válva könnyen elsodorhat bennünket a történelem vihara. Az erdélyi fejedelmek két dolgot örökítettek ránk, a hitet és a hazaszeretetet. E két érzés mentett meg bennünket eddig is az elmúlástól.

Ezeket a szavakat hallva, átéreztem ennek a beszédnek az igazságát. Ne is gondolja senki, hogy hit nélkül és az összetartozás érzése nélkül élhet az emberiség. Látjuk, hova vezetett a múltunknak lekicsinylése és a hit elhagyása. Nyomorúsághoz, gyűlölethez, erőszakhoz, háborúhoz. Az emberek ma egymás megalázásában lelik örömüket. Legtöbb ember szívében és eszében zűrzavar uralkodik. Olyanok vagyunk mint az, aki egy útvesztőben, egy labirintusban keresi a kivezető utat, és nem találja. Nem tudja, honnan indult el, nem tudja, hol van, nem tudja, merre menjen. Ezért vannak a kétségbeesések, a dühöngések, az örületek, a háborúk. Az emberek kapkodnak a pénz után, a földi javak után, a hatalom után, és észreveszik, hogy semmi sem segít. Elvesztünk. Milyen jó volna, ha most valaki megfogná a kezünket, és kivezetne ebből az útvesztőből, ha valaki irányt mutatna, ha valaki megnyugvást adna lelkünknek.

Pedig itt vannak a segítségek. A Biblia igazságai, a tízparancsolat kétezer év óta fennáll, csak mi nem figyelünk rá. Azt mondjuk, idejét múlta. Azután itt vannak a történelem tanulságai, de nem hallgatjuk meg a nemzet bölcseinek intéseit. Így van az, ha nem szolgálni akarjuk a közösséget, hanem hatalmat gyakorolni. És így van, ha nem ismerjük hitünk igazságait. Aki tisztában van azzal, mit jelent reformátusnak és magyarnak lenni, azt a hamis szólások, a reklámok, a látszatigazságok nem vezetik félre, mert tudja, mik az igazi értékek, melyek azok az erkölcsi kilométerkövek, melyek eligazítják, és a jó úton halad előre. Csak meg kell ismerünk ezeket az igazságokat. Még most sem késő, próbáljuk bepótolni azt az úrt, amit az elmúlt évtizedek idegen ideológiai vájtak a tudatunkba. Próbáljuk megfogni Isten kezét, tanulmányozzuk hitünk tanításait, és próbáljuk megfogni egymás kezét, hogy az összetartozás érzése erős legyen ebben az országban. Akkor ellenállhatunk minden külső és belső támadásnak, visszanyerjük lelki békénket, erősek és szilárdak leszünk. Tudjuk, mi a dolgunk a földön, a szeretet megtart bennünket, mint ahogy eddig is fennmaradtunk és élünk egyházunk és nemzetünk előrehaladására, boldogulására. Ha ilyen lélekkel és gondolatokkal várjuk Isten Fiának eljövetelét, bizonyára meg is fog érkezni.

dr. Karácsonyi Jánosné

(Írta 5 éve, 2004. novemberben)

AZ ÉLETRE SZÓLÓ TALÁLKOZÁS

„Ezek után pedig kiméne, és láta egy Lévi nevű vámszedőt, aki a vámnál ül vala, és monda néki: Kövess engem! És az mindenét elhagyván, felkele és követé őt. És Lévi nagy lakomát készíté néki az ő házánál; és vala ott nagy sokasága a vámszedőknek és egyebeknek, akik ő velök letelepedtek volt. És köztük az írástudók és farizeusok zúgolódának az ő tanítványai ellen, mondván: Miért esztek és isztok a vámszedőkkel és a bűnösökkel? És felelvén Jézus, monda nékik: Az egészségeseknek nincs szükségük orvosra, hanem a betegeknek. Nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket a megtérésre.”

Lukács 5:27-32.

Kedves Testvéreim! Az ember életében vannak olyan találkozások, amelyek elemi erővel változtatnak meg addig megmásíthatatlannak tűnő célokat, vannak találkozások, melyek egészen más irányba fordítják nemcsak a tekinteteket, de olyan megragadó és ellenállhatatlan erejűek, hogy az ember többé nem arra megy, nem úgy rója élete útjait, mint azelőtt. Vannak ember-ember találkozások. Átélnünk ilyeneket, ezek nyomait magunkon viseljük, emlékeik kísérik életünk végéig. Találkozás a baráttal, a példaképként tisztelt nevelővel, az életben nekünk rendelt társsal. Mind-mind meghatározó jelentőségű. Itt azonban nem csupán emberi találkozásról van szó. Az igében Jézus és Lévi találkozása

tűlmutat minden emberi találkozáson, mert a Jézussal való találkozás, a vele való kapcsolat, a róla szóló ismeret egyszerre az Istennel való találkozást, kapcsolatot és ismeretet is jelenti. S ha az emberi kapcsolatok lehetnek életformáló jelentőségűek, még inkább és ezerszeresen is azok az Istennel történő találkozások. Nóé nem éli többé közönséges életét, mert az Istennel való találkozás után szomszédai gúnyolódása ellenére bárkát épít. A csaló Jákób égi lajtorját lát, és erőt nyer. Mózes sem marad Midián pusztájának magányos pásztora, Sámuel pedig Isten prófétája lesz a silói szentély ama titokzatos éjjeli találkozása után. Jónás is elmegy Ninive lakosaihoz, s elfelejti, hogy Tarzuszba akart futni Ura elől, Zákeus pap csodajelként megnémul, Mária énekkel magasztalja az Urat, a halászból lett tanítványok otthagyják a genezárreti tó partján hálójukat, elhagyják apjukat, anyjukat, családjukat őérette, akinek nincs fejét hová lehajtania, és mégis követik Őt, a Mestert. Az emmausi tanítványok új erővel térnek vissza Jeruzsálembe elmondani az örvendetes hírt, hogy feltámadt az Úr, Saulból Damaszkuszba menet Pál lesz, üldözőből, ha kell üldözött Krisztus-hirdető. Az Istennel való találkozás csodákra teszi képessé a gyenge halandót. Isten Lelke bátor hitvallókká formálja a féltelmes szívű tanítványokat, akár az első pünkösdkor Jeruzsálemben, akár az egyház történelme során oly sokszor, mikor gályára, börtönbe vettek, s mint vágójuhok tekintettek az Ő nevéért. A mai szent igében Jézus Urunk Lévível találkozik. Egy lenézett mesterséget űző emberrel. Egy kivetett emberrel, akit nem szeretnek, de kénytelenek eltűnni, hiszen a hatalom, a Római Birodalom megbízottjaként szedi a vámot. A vámszedés jogát bérbeadták annak, aki többet fizetett érte. Így a vámszedésért, annak jogáért fizetni kel-

lett a hatalomnak, de a beszédett vám 2,5 százaléknyi része saját zsebbe került. A legtöbb vámszedő azon ügyeskedett, hogy a rendelkezésre álló időn belül minél jobban meggazdagodjék. Lévi kollégájának, Zákeus jerikói fővámszedőnek a történetéből tudjuk, hogy olykor jogtalanul és többet szedtek az előírt összegnél. A vám megfizetése nélkül nem lehetett be- vagy kivinni az árut a városból, Galilea, Samária, Judea határát sem lehetett átlépni addig, amíg a vám ki nem lett fizetve. Így aztán megvetett, de kikerülhetetlen ember volt a vámszedő. Lévi is a Genezáret parti Kapernaumban, ott, abban a városban, ahol Jézus először tanított a zsinaórában. És Jézus Urunk megszólítja ezt a megvetett embert, mint máskor Zákeust, Lévi kollégáját. Sőt, nem is közömbös dolgot mond neki. Követésére hívja. Hagyd itt azt, ami eddig fontos volt neked, ami a megélhetésedet jelentette, amiből karriered lehetett volna. Kövess engem! És ő a mentegetőzés helyett, a kifogások felsorakoztatása helyett, mindenét otthagyja és követi Őt. Elfogadja az Isten felemelő kegyelmét. Ezt tették a halásztanítványok is. Mindehüket otthagya követték a Mestert.

Lévi élete megváltozik. Az Úr érkezése, amely őt váratlanul éri, megváltoztat mindent. Talán eddig is érezte azt, hogy mást kellene csinálnia az életben. De nem tudta, hogy mit. Várakozása a Jézussal való találkozásban teljesedik ki. Újjá lesz élete, terve, céljai, még a neve is. Lévi Mátévá lesz. Máté azt jelenti magyarul: az Úr ajándéka. Az Úr ajándékként megváltozik élete a találkozásban. Csoda történik. Emberileg megmagyarázhatatlan, hiszen a csoda azért csoda. Egy biztos állást feladni, egy jól jövedelmezőt a bizonytalanért? Ki hallott már ilyent? És ő feladja, otthagyja a vámszedő asztalt Krisztus követéséért, mert ajándéknak érzi azt. Az ajándékot el lehet fogadni vagy vissza lehet utasítani. Lévi elfogadja, és sokaknak az Úr ajándékává lesz az élete. Máté – az Úr ajándéka. A Genezáret-parti kis vámszedőt arra méltatja Isten, hogy az üdvtörténet legcsodálatosabb fejezetének krónikásává legyen. Evangéliumot ír, örömhírt a világnak a várakozás beteljesüléséről. Az Üdvözítő testteléséről. A birodalmi és saját érdeket szem előtt tartott világi gondolkodású Lévi Máté nevű tanítvánnyá, majd evangéliumíró apostollá lesz. Mert elfogadta a hívást. Küldetése tudatára ébred, amikor az Isten szent Fia megszólítja, és követésére hívja. Megérti, hogy az emberi élet értelmes csak akkor lehet, ha az úton, az egyetlennel, az Istent dicsőítő úton jár. Krisztus az út adventben is, de Ő a beteljesedés is. Karácsony szent titka benne lesz valósággá. Nélküle nincs karácsony-ünnep, csak ideges, lázas, eszeveszett tülekedő, egymást eltipró örület. Hogy verseng ma is a világban a kereskedelem. Minden elképzelhető reklámfogással több pénzt akar kihúzni zsebe-tekből holmi hitvány kacatokért, mulandó értékű csecsebecsékért. Ez az örületen rohanó világ ma is sok betegségtől szenved. Sok vámszedő van ma is. De talán közöttük is, ma is sok vágyik más életre, igazi életre, de nem tudnak kitörni az ördögi körből, nem tudják magukat Múnhausen báróként kihúzni a mocsárból. Lelkükben betegek, és szükségük van gyógyító orvosra. Jézus ma is hívja őket, benneteket, mindnyájunkat. Hív magához és ugyanakkor küld a még nagyobb nyomorúságban élőkhez, hogy légy nekik, a másik embernek Krisztusává. Hogy ragyogjon fény a sötétségben ülőre, hogy gyógyuljon a fájó seb az emberi életben.

Tanuljunk ma, adventben Lévitől, a vámszedőtől. Tanuljunk alázatot, tanuljuk elfogadni Krisztus hívását, mert bennünket is nagy dolgokra tehet késszé és alkalmassá az Úristen, ha Lelke vezetésével járjuk utunkat.

A találkozások tehát igen fontosak az életben. Az emberiek is, de az Isten-ember találkozás még inkább. Áldjon meg mindnyájunkat a találkozások csodájával, a Vele valóval és az egymással valóval is. Adventi utunkon és egész életünkben legyen velünk Szentlelke erejével, hogy Vele találkozáskor, várakozásaink Benne valóra váljanak, s legyen végre igazi, boldog karácsonyünnepünk. Egy Túrmezei Erzsébet versrészlettel fejezem be az ígértétét: „Most élni – küldetés! Elfogadni – alázat. Ő egyszer számonkéri küldetésem, s ítélem felettem: hogyan szolgáltam és hogyan szerettem... a szabadulás egyetlen útját, Jézus Krisztust, hirdetni szóval, tettel hogyan siettem! Most élni – küldetés! Elfogadni – alázat. Szívemet Krisztushoz emelem. Enyém a küldetés. Övé a kegyelem.” Ámen.

Várady Zsolt

Az én kedves kis falumban

„Az én kedves kis falumban
Csak szeretet lakik máma”
(Ady Endre: Karácsony)

Kulturális és Hagyományőrző Egyesületünk 2009. december 18-án második alkalommal rendezte meg „FALU KARÁCSONYA” ünnepi műsorát. A volt általános iskola melletti téren, egy csodálatos délutánt tölthetett együtt a falu apraja-nagyja. 13 órától az iskolában egy lelkes kis csapat díszes csomagokat készített, majd több vendéggel feldíszítettük a fenyőfát. Néhány fiatalember ez alatt bográcsban forralt bort, teát készített, aprósüteménnyel, vöröshagymás és savanyú csípőspaprikás zsíros kenyérral kínáltuk vendégeinket.

Műsorunk fénypontja a Felsőzsolca Művészeti Iskola kis muzsikusainak zenekara volt. A 8-15 éves apróságok, csodálatos élményt nyújtottak mindannyiunknak. Ezeknek az apró kis művészeknek az ujjai, mint a villám játszottak hangszereik billentyűin. Nem csak csodálatos élményt, de reményt is adtak. Nem éltünk, nem öregedtünk meg hiába. Vannak, lesznek, akik tovább viszik, megőrzik a szépséget, az értelmet ebben az elszabadult gonosz világban.

További sok sikert kívánunk munkájukhoz, váljanak becsületes, szorgalmas felnőttekké. Előadásuk után megvendégeltük őket a fenyőfa körül. Vezetőik elismerésüket fejezték ki ünnepi műsorunkkal kapcsolatban. Ilyen szép karácsonyi ünnepet még nem láttak, ahol összefogással, szeretettel ünnepel együtt a falu népe. Ez csodálatos dolog. Köszönjük!

Az ünnepi műsor alatt elhangzott Ady Endre Karácsony című verse. Sok ember lelkét érintette meg a vers hangulata, mondanivalója a Rácz János által szolgáltatott, gyönyörű karácsonyi muzsikákkal együtt.

Késő estig beszélgettünk, karácsonyi énekeket énekeltünk együtt. Éreztük, ha egyedül maradunk sem leszünk magányosak. Bízunk! A mi kis falunkban mindig lesz, ki segítõ kezét nyújt felénk.

BOLDOG KARÁCSONYT és SOKKAL, SOKKAL GAZDAGABB ÚJ ESZTENDŐT kívánok mindenkinek.

Egyesületünk tagjainak nevében

Koós Piroska elnök

Várady Zsolt: A hegyen jártam

A hegyen jártam, Uram, szent templomodban.
Vágytam Veled lenni, s megtisztulni mosolyodban.
Látóvá válva látni titkot rejtő jövőt,
Remegő létembe Tőled áradni erőt.
Vágytam, Uram, maradni szent Sionodon,
De a hegyről le kell menni, tudom.
Tőled nyert erővel, krisztusi nagy hittel,
Szeretet szívbe vésett törvényével
Menni, menni kell, akaratod szerint, Uram,
Mert Sionhegyeden jártam, és Veled találkoztam.

Várady Zsolt:

Siloámi szent csoda

Siloámban megmosódva,
Késszé lettél minden jóra.
Ragyog Krisztusban új napod,
Benne van boldog holnapod.

Menj, láttatva láss szent csodát,
Isten rád hulló mosolyát,
Élted értelme Benne van,
Krisztusban titkon rejtve van.

A Borsod-Gömöri Református Egyházmegye építési és műemléki előadása a 2008. évről
(Egyházmegyei közgyűlésre 2009. június 6. Miskolc-Avas)

Nagytiszeletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Az ember közösségi hitének megéléséhez minden korban szüksége van istentiszteleti helyek, helyszínek kialakítására és ehhez kapcsolódóan szent tárgyakra, melyeket Isten tiszteletében a liturgiájában használ. Ezért Krisztus Anyaszentegyháza az emberi társadalomban, e világi dimenzióban úgy is megjelenik, mint anyagi javak, ingatlanok, épületek, levéltári anyagok, ritka és védett könyvek, egyházművészeti remekművek tulajdonosa, birtoklója és használója, és mint ilyent, felelősség terheli a rábízott javak megőrzéséért, az azokkal történő jó sáfárkodásért.

Kicsiny, elnéptelenedő falusi eklézsiáinknak nagy és sokszor erő feletti terhet jelent egy-egy régi, rossz állapotú, a hívek megfogyatkozott számához képest hatalmas méretű templom renoválása, egy nagy temető tisztántartása, kaszálása, bekerítése, visszakapott rossz állapotú ingatlan hasznosítása. Ezt bizonyítja több jegyzőkönyv bejegyzése: a templomtorony lépcsője életveszélyes, felújításra ill. cseréjére szorul Nekézsenyben. Ha elromlik a harang, hogy fognak felmenni? Putnokon némi felújítás mindegyik épületre ráfér. Sajóhídvégen a templom teteje rossz, a többi kielégítő. Sajókeresztúr temploma rendkívül rossz állapotban van, több helyen beázik, valamint melléképületeik is. A parókia tetőhéjazatát és fűtésrendszerét cserélni kellene. Vámoson a templom belső villamoshálózata felújításra szorul, pályázatuk kedvező elbírálásában bíznak. Zubogyon a templomtetőt kellene cserélni, a harangtorony pedig megerősítésre szorul. Radostyánban az 1762-ben épült hatszög alaprajzú torony felújítása és a templomtető cseréje esedékes.

Különös kötöttséget jelenthet, ha valami műemlékké van nyilvánítva. 36 helyen olvasunk műemléki védettségről, főleg templom, de van gyülekezeti ház és orgona is közte. Önkormányzati határozattal helyileg védve 20 épület van. Bükkaranyoson pl. "helyi védettséget kapott a templom, de csak az uniós pályázat miatt." Sajóhídvégen ezzel ellenkezőleg: „a templom és a gyülekezeti ház 200 éves, de nincs védettsége.” Van olyan kolléga, aki mondása szerint csírájában fojtotta el a gondolatát is annak, hogy műemlékké nyilvánítsák az egyébként azt megérdemlő templomot.

Klenódiumok, anyakönyvek felújítására is gondolnunk kellene. Kisgyőrből jelzik, hogy egy keresztelő kancsó fület és egy úrvacsorai pohár talpat kellene megcsinálni, vagy Mályinkából, hogy „az ónkiöntőn lenne mit csinálni, de nem lesz rá 2009-ben anyagi forrás.” És itt vagyunk e csodálatos műemlék templom történelmi falai között. Épp az avasi egyházközség jelzi, hogy XV. és XVI. századi úrasztali terítőit is restaurálni kellene milliós költséggel. Nekik sincs rá keret. Ezek az értékek nemcsak a miskolc-avasi reformátusokéi és azon kis eklézsiák népéé, ahol fellelhetők, hanem mindnyájunkéi, akik a magyar történelmet sajátunknak tekintjük.

Hála Istennek vannak olyan fejlődő gyülekezetek, ahol valami újat kellett építeni a korszerűség szempontjait figyelembe véve, vagy lehetőség adódott régit megújítani. 44 helyről adnak tudósítást kisebb-nagyobb beruházásokról, felújításokról.

Temetőinkről az derül ki, hogy 53 helyen egyházközségi tulajdonban és fenntartásban működnek, 29 helyen önkormányzati kezelésben vannak.

A ránk bízott értékekért érzett felelősség megmutatkozik abban is, hogy 78 helyen van érvényes biztosítás ingatlanokra. Káresemények is voltak: viharkár Gelejen, kaptak kártérítést, párkányvakolat-omlás a templomon Belvárosban, ablaküvegtörés Bábonyban, még nem kapták meg az összeget; Keleméren a volt iskola, ma gyülekezeti terem melléképülete égett le, kártérítés nem volt, biztosítás sem. Ózdon betörték a parókiára, a templomba. Kisgyőrben tetőbeázás.

A legtöbb helyen időről-időre bevezetik a leltárba a szükséges változásokat, 2008-ban 54 helyen.

Javaslatom: a régebbi templomok felújításakor ne azon spóroljunk, hogy megengedjük a régi stílusjegyek eltüntetését. Ha előbukkan egy-egy régi részlet a középkori eredetű templomon, mint a barcikai templomon egy árpádkori ablak, jelezzük a szakhatóságnak, mert ezek mozaikdarabokként mind-mind források és adalékok forrásokban sokszor szűkölködő történelmünkhöz.

Tisztelettel kérem a Nagytiszeletű Egyházmegyei Közgyűléstől jelentésem elfogadását.

Miskolc-Avas, 2009. június 6.

Várady Zsolt építési és műemléki előadó

VENDÉGSÉG GÖMÖRORSZÁGBAN

„Dicsérjed Uradat, Istennek hű népe,
te vagy országának legfényesebb éke.
Angyalok milliói mennyben Őt dicsérik,
Őt dicséri minden a földtől az égig!...
A teremtett világ zengő énekarban dicséri az Urat,
zenében és dalban.”

Ezekkel az Istent dicsérő sorokkal kaptam egy meghívót Berzétére egy jótékonyági koncertre és képzőművész barátnőm, Raffai Kinga kiállítására. Előzetesen annyit tudtam, hogy ez a település Rozsnyó mellett található, ahol egy árvaház szeretne létrehozni a református gyülekezetet. Barátnőm arra kért, hogy mondjak el egy verset a megnyitóján. Örömmel vállalkoztam rá a nemes cél érdekében és gyülekezeti társaimmal is megosztottam felvidéki testvéreink szándékát. Lelkipásztorunk kezdeményezésére a radostyáni és a kondói gyülekezetből két autóval indultunk el advent második vasárnapján Berzétére. Gyöngyösi István presbiter és felesége Margó, Bertók József és felesége Katalin, Kóós Ferenc, Kiss Richárd harangozó, Pingitzer Gábor, Kondórol Tőzsér Gyuláné gondnok, Várady Zsolt lelkipásztorunk és jómagam. Voltak közöttünk olyanok, akik még soha nem jártak a Sajó völgyének ezen a festői szakaszán. Ahogy felfelé haladtunk szűkült a völgy és a Gömör-Tornai-karsztvidék hegyei egyre közelebb kerültek hozzánk. Azt tudtuk, hogy Rozsnyóra nem kell bemenni, mert Berzété éppen a város előtti falucska.

A koncert kezdete előtt éppen annyi időnk volt, hogy körbejárjuk az árpádkori templomot, melynek történetét Mudi Róbert nagytiszteletű úr ismertette. Először a település ősiségéről beszélt. „A Rozsnyótól mindössze 3 km-re található falu ősidőktől fogva magyar település volt. A Sajó völgyében fekvő településen már a tatárdúlás előtt vásárokat rendeztek. Berzété Rozsnyó városának nemesi székhelye volt, erre utal a községben található négy kastély, illetve kúria is.

Református temploma a felvidék talán legidősebb temploma. A jelenleg is zajló régészeti feltárások arra engednek következtetni, hogy az épület a kezdeti időkben nem

**A berzétéi templom előtt
a radostyáni és kondói
gyülekezet tagjai
2009. XII. 6-án**

templomként funkcionált. Olyan kövek kerültek elő, amelyek a mostani templom legkorábbi maradványainál idősebbnek tűnnek. Talán egy főúri lakhely, várszerű erődítmény lehetett. A gótikus stílusú templom a XIII. században épült, melyet később a XIV. és XV. században is átépítettek. Az északi templomhajóval 1723-ban bővítették ki, 1806-ban pedig a gótikus templomhajóba nyíló oldalbejárattal egészült ki. A templom falait támpillérek erősítik, a templomkertet lőrészekkel ellátott magas kőfal övezi. Szószéke későbarokk stílusú a XVIII. századból, harangjai a XIX. század közepén készültek. A templom mellett áll az egykori birtokos Máriássy-család kriptája.

A mindössze 190 lelket számláló, teljesen magyar ajkú református gyülekezet már évek óta embert próbáló harcot vív az ősi templom felújításáért. Templomunk rendszeresen otthont ad kulturális rendezvényeknek, melyek bevételét a templom felújítására fordítjuk.”

Mint megtudtuk, a fiatal lelkészpár 6 évvel ezelőtt került a berzétei gyülekezetbe, amely a templomhoz hasonlóan romokban hevert. Az eltelt rövid idő alatt elindították a templom felújítását, melyet most már a műemlékvédelmi hivatal irányításával, az adományokon kívül állami pénzekből folyamatosan végeznek. A magyar ál-

A testvérfalu, Bánhorváti lelkész-polgármestere, Demeter Zoltán köszönti a berzétei gyülekezetet.

lam is hozzájárul a templom renoválásához és nyomon követi a berzétei eseményeket. Ezt tanúsította Szerencsés János a Magyar Köztársaság kassai főkonzulja, aki jelen volt a jótékonyági koncerten az azt követő szeretetvendégségen és a kiállításon. Mint mondta, ez a templom a magyar református egyház és a nemzet határok nélküli, közös kincse, amit meg kell őrizni.

A lelkészpár nemcsak Isten házáat, de Isten népét is szeretné megerősíteni. Elhatározták, hogy az államtól visszakapott ingatlanokban egy családtípusú árvaházat alakítanak ki. E nemes célok érdekében, időről időre jótékonyági hangversenyt rendeznek. Advent második vasárnapján a mi gyülekezetünk küldöttsége is gyönyörködhetett Kröppel Edina Bécsben élő operaénekes és az őt orgonán kísérő Nyéki Miklós lelképásztor

és orgonaművész előadásában. Ezt követően a templom mellett lévő kultúrházban nyílt meg Raffai Kinga miskolci képzőművész kiállítása. A batik technikával készült képek mellett kiállított négy gömőri település templomait ábrázoló akvarellt, és ezeket árverésre bocsátotta. Az ebből befolyt összeget a művésznő az árvaház építésére ajánlotta fel. Azt hiszem, mindenki számára érdekes volt ez az esemény is, mert – gondolom - a jelenlévők élöben még soha nem vettek részt képek kiállításán.

Istennek hálát adva, köszönet illeti mindazokat, akik a berzétei templom megmentéséhez és az árvaház építéséhez akár tehetségükkel, művészetükkel, szervező készségükkel, adományaikkal, akár együttérző jelenlétükkel hozzájárultak. Mi is nekik ajándékoztunk 2009 adventjében egy vasárnap délutánunkat.

Kardos Katalin presbiter

MAGYAR SZEMMEL

"Mit tettetek ezzel a szép országgal?"

Tudást és kenyeret!

Nagyméltóságú Püspök Úr! Képviselő Asszony, Igazgató urak, Hölgyeim és Uraim, Barátaim!

Méltó az alkalomhoz, hogy Jézusra hivatkozzam. Márk írta Jóhírének 6. részében, a 6. rész 34. versében: „És kimenvén Jézus nagy sokaságot láta, és megszaná őket, mert olyanok valának, mint a pásztor nélkül való juhok. És kezdé őket sokra tanítani.” Eddig a 34. vers. Persze, az evangéliumi események tovább peregnek: következik az öt kenyér és két hal csodája, a tengeren járás, a szélvihar lecsillapítása, végül a 6. rész végén a genezáreti falvak, városok, majorok betegeinek meggyógyítása. Csupa csoda, és megannyi minta. Hallom belőlük, amit az Úr az utolsó vacsorán mondott a Tizenkettőnek: ”Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre...”

Mit is tett Jézus ebben a jelenetsorban? Előbb megszaná az elesetteket, de azonnál segített is rajtuk. Először lelküket és elméjüket táplálta újszerű tanításával, de mindjárt „sokra” tanította őket. Láta, hogy nincs a tömegnek pásztor, aki tartósan összefogná, jó legelőre, tiszta vízre terelné, és gyógyítaná, védelmezné őket a ragadozó állatoktól és emberektől; végül földi ember képességeit meghaladó erővel, isteni erejével jól is lakatta a több ezres sokaságot. Ez a tömeg nem az ország tehetős embereiből verődött Jézus köré; Ő nem zilálta szét országa társadalmát, nem tört a gazdagok vagyonára, de hangsúlyosan a szegények, a peremre szorultak, a megvetettek, a társadalomból, sőt a nemzetből és vallásból is kitagadottak pásztorra volt. Gyerekkorát a határokon túl, emigrációban töltötte el, bőrén tapasztalta meg az idegenséget, a kemény munkát és nélkülözést.

Részvét, tanítás (mai felbontásban: oktatás és nevelés), táplálék (bontsuk fel ezt is: lakás, ruha, fűtés, világítás), gyógyítás (értsd: orvos, kórház, gyógyszer). Ez a jézusi aktus mai üzenete, ezt kell nyújtanunk a mai magyar szegényeknek.

Nincs olyan társadalmi rendszer, amely a szegénységet, az ilyen-olyan okból lecsúszottak nyomorát megszüntetné. Hibás a dologban a gazdaság, a család, maga az egyed, oka lehet az átöröklés, egy kór, egy válság, egy elemi csapás, egy elhibázott vagy eleve hazug, egy ország millióit szegénységbe sorvasztó gazdaság- és társadalompolitika, hogy az ókori evangéliumi alaphelyzet XX.-XXI. századi tömeges, látványos, elborzasztó alakot öltön. Jó tíz százaléknyi munkanélküli, több ezer kilakoltatott család, sok ezer hajléktalan, évi háromszáz fagyhalál, nem tudom, hány magányos, rablógyilkosoknak kiszolgáltatott öreg férfi és nő, sok tízezer rokkant és fogyatékos ember, több százezer felkapaszkodni képtelen cigány, sok százezer olyan kortársunk, aki az utóbbi idők legsúlyosabb betegségeivel, a rákkal, a magas vérnyomással, a cukorbetegséggel, a depresszióval és más idegbajokkal küszködik, a rengeteg kábítószeres, dohányos és iszákos férfi és nő, sőt gyermek, ötvenezer magyar utcalány, akikből nem lesz boldog asszony és anya, az elváltak tömegei, az apátlanul vagy anyátlanul felnövő gyermekek tízezrei, a felnőtt és gyermek bűnözők – ha ez a boldogtalan anyaországi magyar tömeg összeverődne egy „puszta helyen”, mint az evangéliumokban, valahol a Hortobágyon, és Jézus megjelenne köztük, nem szánná, hanem zokogva siratná őket, és kérdezné: mit tettetek ezzel a szép országgal, néppel, nemzetetekkel, egymással, magatokkal? Magyarok a magyarokkal?

Jézus azonban nincs közöttünk, magyarok közt testi valójában, csak tanítványai vannak, akikre példáját hagyta, hogy kövessék: „Ezt cselekedjétek” ne csak az Úrvacsorában, a Szent Áldozásban, a kenyér és bor vételében, hanem a pásztor nélküli vagy a csapnivaló, szélhámós, tehetségtelen, harácsoló és korrupció, a rájuk bízott értékeket elkótyavetyélő pásztorokkal megvert nyáj felelős gondozásában is.

Barátaim, én most itt, Győrött odaátról, Pozsonyból, szlovákiai magyarként szólok hozzátok. Kiábrándultan nézzük, miként tették tönkre kormányosaitok anyaországunkat, amely többek között arra volna hivatott, hogy erős támaszunk legyen, akire büszkén néz föl a kétszer is elszakított peremvidékek magyarsága. Volt néhány év, talán évtized is, amikor büszkék voltunk rátok, amikor jó volt üldözöttként, megfigyeltként, beszorítottként is magyarnak lennünk odaát, jóllehet anyaországunk lakosainak többsége nem magyaroknak, hanem leginkább cseheknek mondott bennünket. Az ország önrendelkezésének visszanyerése után fölvirágzást vártunk, de elég volt nyolc év, hogy visszacsússzatok oda, ahonnan ötven éve kapaszkodni kezdtetek.

Ezt azonban nem a tatár, nem is a török, az osztrák vagy az orosz tette az országgal, nem is az utódállamok kormányai, hanem magatok követtétek el magatok ellen. Nem mondom semmi újat, mindenki tudja, hogy olyan erőket küldtetek a kormánykerékhez, ismételten, amelyek gyöngé, eleresztett, intim pillanataikban maguk is megvallották, útszéli jelzők és ígék körítésében, hogy hazudtak a nemzetnek, a világnak reggel, délben és este, mert a hatalmat bármi áron kezükben akarták tartani. Látszatjólétet kreáltak kölcsönök százmilliárdjaiból, mint Kádárék, hogy unokáitok is fizessék a kamatokat. Itt minden a külföldnek szól, mindenki a nyugati turistáknak, bankoknak és befektetőknek akar tetszeni. Hallgatom a hírforrások ref-rénjét: „Mit szól ehhez meg ehhez a külföldi, a turista, az idegen...? Nem azt kérdik, hogy mit szól a dologhoz, a másik magyar ember, mit szólok én, az utóbbi időben oly gyakran emlegetett határokon túli magyar, akinek rokonai élnek anyaországában, hanem hogy mit szól hozzá az előkelő nyugati látogató.

A nyomorba, hajléktalanságba, kábítószerbe, alkoholba, prostitúcióba, rablásba, gyilkosságba, hűtlenkedésbe süppedt tízezrek, a fölkapaszkodni és beilleszkedni képtelen cigányok és munkanélküliek százezrei mind magyarok, s minden elesett magyar sorsa fáj. Szükségük van a tüneti kezelésre, a meleg levesre, a meleg pokrócra, ruhára, a gorkiji éjjeli menedékhelyek ágyaira, az alkalmi orvosi segítségre – de még fontosabb a megelőzés, a gazdasági, társadalmi, ökumenikus keresztyén összefogás azért, hogy az ország legalább évszázadunk derekára édesanyja legyen minden magyarnak. Vegyétek kezetekbe az ország gazdaságát, kereskedelmét, sajtóját, iparkodjatok, és ne hagyjátok, hogy e kis ország peremvidékei elsorvadjanak, idegenek tulajdonába csússzanak át. Lakjátok be a kicsivé töpörödött országot, és erősödjetek, nehogy egy vészes pillanatban, amely biztosan ránk köszön, valakik tovább zsugorítsák. Ehhez nem rohamosan fogyatható, hanem biztos ütemben sokasodó nemzetre van az országnak szüksége – és olyan kormányosokra, akik reggel, délben, este a nemzet anyagi és szellemi gyarapodásán munkálkodnak, és csak az igazat, mindig csak az igazat mondják oda-kint és idebent.

Szánni, sokra tanítani, etetni-itatni, ruházni, gyógyítani a nemzetet s az ország minden polgárát a legmagasabb színvonalon, ahogy Jézus kétezer éves példája mutatja. Különösen kötelezi a minta Krisztus követőit, a keresztyéneket, a felekezetek diakóniáját és belmisszióját, s köszönöm, hogy odaátról érkezőn bevezethettem ezt a szép, ígéretes jótékonyági hangversenyt. Az Úr, látva, hogy szerény földi eszközeinkkel bár, de az Ő példáját követjük, minden biztonnal mosolyogva tekint ránk. Kérjük, hogy úgy legyen – és most már a zenéé a szó.

Koncsol László

(A Keresztyén Értelmiségiek Szövetsége győri szervezetének 17. jótékony célú hangversenyét a fővédnök, Koncsol László felvidéki magyar író, költő, műfordító, helytörténész, a Református Keresztyén Egyház tiszteletbeli főgondnoka az alábbi beszéddel nyitotta meg 2009. november 21-én.)

KRÓNIKÁNK - HÍREK - HIRDETÉSEK

December 22-én kedden, 23-án szerdán bűnbánati istentiszteleteket tartunk a gyülekezeti házban 5 órai kezdettel. Karácsony szentestjén 4 órakor kezdődik az istentisztelet a templomban.

Az Úr szent asztalát 25-én megterítjük, és az úrvacsorát kiosztjuk mindazoknak, akik elkészítik magukat a szent vendégségbe.

Ünnep I. napján délután, II. napján délelőtt és délután a diák, Kiss Zsombor III. éves debreceni teológus hirdeti az ígét. A délelőtti istentiszteletek 10 órakor, a délutániak fél 4 órakor kezdődnek. Ezek az istentiszteletek a gyülekezeti teremben lesznek megtartva. A legátusnak szánt **adományokat** a szokásos módon gyűjtjük a község házainál. Ezúton is **köszönetet mondunk minden adományért.**

December 31-én este óesztendei hálaadó istentiszteleten mondunk köszönetet az elnyert javakért, Isten megtartó kegyelméért.

2010. január 1-én pedig, ha Isten éltet bennünket 10 órától újévi könyörgést tartunk, kérjük oltalmazó és megtartó szeretetét az új esztendő idejére.

December 18-án Parasznyán és 17-én Sajólászlófalván a művelődési házakban a körzeti iskola harmadik osztályos tanulói, köztük több radostyáni és kondói gyermek is, csodálatos **karácsonyi műsort** adtak a felsőbb éves **csengettyűzenekarosokkal.**

December 18-án 20 tagú fúvószenekar érkezett hozzánk a falu művelődési házába, ahol **karácsonyi koncertet** adott. A falu karácsonyfáját is feldíszítették a hirdetőtáblánál, karácsonyi dallamok hangjai, forralt bor és forró tea mellett hideg, téli havas környezetben.

December 7-én kisköri lelkésztalálkozó volt Radostyánban, melyen 8 lelkész vett részt. Köszönjük a helybeli asszonytestvérek finom, friss pogácsáját.

December 6-án Radostyánból és Kondórról 10-en vettünk részt egy adventi hangversenyen a gömör-kishont megyei Berzétén az árpád-kori református templomban. Berzétei testvéreink **árvaházat** létesítenek, a hangverseny perselyadományát valamint a hangversenyt követő képekbe bevételét a leendő árvaház javára fordítják.

November 19-én este a miskolci Minorita templomban voltunk Erzsébet-napi koncerten, melyen **Kuttor Diána énekművész, egyházközségünk kántora szólót énekelt.**

November 15-én délután hálaadó istentiszteleten voltunk (a lelkészcsalád és a kondói gondnokasszony) **Emődön.** A templom tetőzetének felújításáért és a lelképásztor 10 év emődi szolgálataért adtunk hálát.

November 15-én újbóri úrvacsorát vettünk, férfiak 18-an, nők 23-an, összesen 41 fő.

November 27-én időseknapi együttlétben örvendtünk egymásnak a művelődési házban. Igen jó hangulat és barátságos légkör volt.

November 9-én és 10-én lelkésztovábbképzés volt Berekszőrdön. A továbbképzés a kazuális (keresztelői, esketési, temetési) igehirdetési alkalmak tanulmányozásával foglalkozott.

November 9-én eltemettük Radostyán legidősebb lakóját, a 101. évében elhunyt özvegy **Rakonczi Ferencné Nagymihály Rozália** asszonytestvérünket.

November 7-én megkereszteltük Horváth Mátét.

November 2-án kisköri lelkésztalálkozónk volt Varbón. Az asszonytestvérek igazi kemencében sült kenyérlángossal vendégeltek meg bennünket.

RADOSTYÁNI SION

A Radostyáni Református
Egyházközség Lapja
Szerkesztő és kiadó:

Várady Zsolt lelképásztor
H-3776 RADOSTYÁN

Kossuth L. utca 2-4. szám
Drótposta:

radostyan@gmail.com
Telefon: +36/48/424-570
+36/30/6392903

Honlapcímünk a világhálón:

<http://radostyan.extra.hu>

Megjelenik: Igény szerint,
évente legalább egyszer

Adomány az újságra
példányonként: 50 Forint

Lapunknak szánt írásait,
észrevételeiket a fenti címre
kérjük.

XVII. évfolyam 4. szám

(41. szám)

2009. december

Bízd Újra Életed Krisztusra!